

Vaikutusten ennakkoarviointi Kuopion kaupungin päätöksenteossa

1867/2026 Kuopion viitoituksen yleissuunnitelma vaikutusten ennakkoarviointi

Jouko Häyrinen, Hanna Myllynen

□

Merkkien selitykset

- ++ Merkittävä ja pitkäaikainen myönteinen vaikutus
- + Lyhytaikainen myönteinen vaikutus
- o Neutraali vaikutus tai ei vaikutuksia asiaan
- Lyhytaikainen kielteinen vaikutus
- - Merkittävä ja pitkäaikainen kielteinen vaikutus

Päätöksen vaikutus

Strategiavaikutukset			
Kuopion strategia: Kuopio 2030 strategia			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Hyvinvoiva ja yhteisöllinen • Elinympäristö ja osallisuus • Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot • Elinikäinen oppiminen, työ ja toimeentulo • Vapaa-ajan mielekäs tekeminen ja kokeminen	o	
2	Elinvoimainen ja kasvava • Kilpailukykyinen ja kannustava yrittäjyysympäristö • Rohkea ja kestävä kaupunkikehitys • Vetovoimainen innovaatio-, tutkimus- ja osaamiskeskittymä ja laadukas koulutus • Kasvava matkailu ja vetovoimaiset tapahtumat • Kuopion tunnettuus ja edunvalvonta	++	Yleissuunnitelman mukaan opastetaan teollisuusalueille ja kaupan suuryksiköihin. Vaikutus on pitkäaikainen. Vaikutus ei välttämättä ole merkittävä, koska autoilijat käyttävät nykyisin navigaattoreita.
3	Ilmasto- ja resurssiviisas • Kiertotalous ja resurssiviisaus • Viisas liikkuminen ja kestävä yhdyskuntarakenne • Luonnon monimuotoisuuden edistäminen ja luontokadon torjunta • Huoltovarmuus ja kriisinsietokyky	o	Autoliikenteen opastaminen ei paranna viisaan liikkumisen edellytyksiä, päinvastoin tekee yksityisautoilun sujuvammaksi. Toisaalta vähentää päästöjä, kun kohteeseen päästään ilman turhaa kiertelyä. Varareittien opastus parantaa kriisinsietokykyä.
4	Uudistuva ja yhdessä tekevä • Sujuva ja uudistuva toiminta • Uudistuva johtaminen • Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö • Kestävä talous	o	

Poikkileikkaavat tavoitteet: • Digitaalisuus, kumppanuus, kansainvälisyys	o	
Johtopäätös ja perustelut: Viitoituksen yleissuunnitelma edistää yritystoimintaa. Muilta osin vaikutukset ovat neutraaleja.		

Vaikutukset ihmisiin (Ennakkoarvio päätösten sosiaalisista ja terveysvaikutuksista eri ihmisryhmiin, esimerkiksi sukupuolen, seksuaalisen suuntautumisen, iän, asuinpaikan, kielen, kulttuuritaustan, tulojen, koulutuksen, ammatti- ja työmarkkina-aseman tai erityisryhmän tms. mukaan.)			
Mihin väestöryhmiin päätöksellä on vaikutuksia: Merkitse rastilla ikäryhmät: Kaikki_x__ Aikuiset__ Ikääntyneet__ Lapsiin ja nuoriin kohdistuvat vaikutukset kuvataan kohdassa "Lapsivaikutusten arviointi" Kohdistuuko päätös jonkinkin tiettyyn väestöryhmään Ei, Kyllä, mihin _____			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Palvelujen saatavuuteen ja yhdenvertaisuuteen, sekä laatuun (esimerkiksi koulutus, kulttuuri ja liikunta jne.)	++	Viitoituksen avulla parannetaan eri kohteiden saavutettavuutta. Esim. sairaala tai jotkut liikuntapaikat.
2	Sosiaaliseen elinympäristöön (esimerkiksi ihmissuhteisiin, syrjintään, yhteisöllisyyteen, yhteisölliseen, kulttuuriseen tai hengelliseen osallistumiseen)	o	
3	Elintapoihin (esimerkiksi ruokavalioon, päihteiden käyttöön, liikuntaan, virkistäytymiseen, riskikäyttäytymiseen)	o	
4	Terveysteen (fyysinen, psyykkinen, sosiaalinen)	o	
5	Osallistumiseen (osallistuminen päätöksiin ja vaikuttaminen, tiedonsaanti jne.)	o	
6	Väestöryhmien toimeentulo (työllisyys, talous, varallisuus jne.)	o	
7	Yhdenvertaisuuteen ja tasa-arvoon, kuten sukupuolten välinen tasa-arvo sekä terveys- ja hyvinvointierojen kaventaminen	o	
Johtopäätös ja perustelut Vaikutukset pääosin neutraaleja. Jotkut palvelut helpommin saavutettavia.			

Lapsivaikutusten arviointi (LAVA) (Ennakkoarvio päätösten vaikutuksista lapsen oikeuksien toteutumiseen.)
--

		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Lapsen oikeus elämään, henkiinjäämiseen ja kehittymiseen (6 artikla) (esimerkiksi fyysiseen, psyykkiseen ja sosiaaliseen terveyteen ja turvallisuuteen, perheeseen, asumiseen, liikkumiseen, vapaa-aikaan ja harrastuksiin, kaverisuhteisiin, oikeuteen saada laadukasta opetusta tai varhaiskasvatusta tai pedagogista/ erityistä tukea)	o	
2	Syrjimättömyys ja yhdenvertaisuus (2 artikla) (esimerkiksi miten vaikuttaa läheisiin ja jatkuviin ihmissuhteisiin, erilaisiin lapsiryhmiin, eri alueilla asuviin, erityisen haavoittuvassa asemassa oleviin lapsiin, lasten syrjäytymiseen)	o	
3	Lapsen oikeus tulla kuulluksi ja hänen näkemystensä kunnioittaminen (12 artikla) (Miten lasten/ nuorten kanssa on käsitelty asiaa ja miten heitä on kuultu? Mitä näkemyksiä heillä on ollut)	o	
4	Miten lapsiin ja nuoriin kohdistuvia myönteisiä vaikutuksia voidaan vahvistaa? Miten lapsiin ja nuoriin kohdistuvia kielteisiä vaikutuksia voidaan poistaa tai ainakin lieventää?	o	
Johtopäätökset ja perustelut (lapsen edun huomioiminen, 3.1 artikla) Ei vaikutuksia.			

Vaikutukset maaseutuun (Ennakoarvio päätöksen vaikutuksista erityisesti maaseudun toimintaympäristöön.)			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Maaseudun palvelut (asumisen ja palveluiden saatavuus, laatu ja hinta, saavutettavuus, yhteydet ja infrastruktuuri)	o	Tämä yleissuunnitelma käsittää vain Kuopion keskeisen kaupunkialueen.
2	Maaseudun elinvoima (elinkeinot, yrittäjyys ja työ, osaaminen, vahvuudet ja vetovoimatekijät)	o	
3	Maaseudun demokratia (yhteisöllisyys, sosiaalinen pääoma ja kansalaisten osallistuminen)	o	
4	Miten maaseudulle kohdistuvia myönteisiä vaikutuksia voidaan vahvistaa?	o	

	Miten maaseudulle kohdistuvia kielteisiä vaikutuksia voidaan poistaa tai ainakin lieventää?		
Johtopäätös ja perustelut Kaupungin osalta tämä yleissuunnitelma rajautui vain ns. kantakaupungin alueelle. Jatkossa yleissuunnitelma laaditaan myös liitoskuntiin ja haja-asutusalueille.			

Vaikutukset ympäristöön ja ilmastoon (Ennakkoarvio vaikutuksista, jotka aiheutuvat luonnonvarojen ja energian käytöstä ja niihin liittyvistä päästöjen ja jätteiden määrästä, kulutuskäyttäytymisen muutoksesta tai toimintojen sijoittumisesta ja niihin liittyvistä liikkumis- ja liikenneratkaistuista.)			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Fyysiseen elinympäristöön ja viihtyvyyteen (työ- ja asumisolot, liikenne- ja liikkumismahdollisuudet, esimerkiksi melu, ilman epäpuhtaus, onnettomuusriski jne.)	++	Opastus voi pienentää päästöjä, kun kohteeseen päästään sujuvasti. Vaikutus on pieni, mutta pitkäaikainen.
2	Maaperään, vesistön ja luonnon monimuotoisuuteen	o	
3	Kasvihuonekaasujen päästöjen vähentämiseen ja ilmastomuutokseen sopeutumiseen ja varautumiseen	--	Sujuva liikenne voi vähentää päästöjä, mutta myös lisätä yksityisautoilua. Vaikutus on pieni, mutta pitkäaikainen.
4	Luonnonvarojen käyttöön, jätteiden määrään ja haitallisuuteen sekä kierrätysasteeseen	-	Vanhoja opasteita ei voi hyödyntää. Vaihtotyö synnyttää jätettä paljon.
5	Maisemaan, kaupunkikuvaan, kulttuuri-perintöön	-	Taulujen pinta-alan kasvu saattaa huonontaa kaupunkikuvaa.
6	Rakennettuun ympäristöön ja yhdyskuntarakenteeseen	o	
Johtopäätös ja perustelut Vaikutuksen ympäristöön ovat negatiivisia tarvittavan uuden materiaalin ja syntyvän jätteen vuoksi.			

Ennakkoarvio vaikutuksista kunnan talouteen ja henkilöstöön			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Kunnan henkilöstöön (asema, määrä, osallistuminen jne.)	o	
2	Kunnan talouteen (menoihin, tuloihin, investointeihin, velkaantumiseen jne.)	--	Koko suunnitelman toteuttaminen vaatii merkittäviä investointeja.
3	Tuloksellisuuteen, tuottavuuteen ja toimintatapoihin	o	
Johtopäätös ja perustelut Opastuksen uusiminen vaatii merkittäviä investointeja.			

Vaikutukset yrityksiin (Vaikutukset, jotka aiheutuvat esimerkiksi julkisista hankinnoista, asunto- ja kaavoituspolitiikasta, liikenneratkaisusta tai kunnan talouspolitiikasta.)

		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Edistää yritystoiminnan edellytyksiä paikkakunnalla / parantaa yritysten toimintaympäristöä	++	Viitoitus helpottaa perille löytämistä. Vaikutus on pieni, mutta pitkäkestoinen.
2	Yritystoiminnan monipuolistumiseen, markkinarakenteeseen ja liiketoimintaan	o	
3	Työpaikkojen muodostumiseen	o	
4	Yritysten kehittämiseen	o	
5	Yritysten työvoiman saantiin	o	
6	Yritysten tavara- ja työpaikkaliikenteeseen	++	Opastus helpottaa tavaraliikenteen perillepääsyä. Vaikutus on pieni, mutta pitkäkestoinen
7	Yritysten asiakasvirtaan	++	Opastus helpottaa asiakkaiden perille pääsyä. Vaikutus on pieni, mutta pitkäkestoinen
8	Yritysten osallistumiseen julkisiin hankintoihin	o	

Johtopäätökset ja perustelut

Yksittäisiä pieniä ja keskisuuria yrityksiä ei opasteta. Sen sijaan opastetaan yritysalueita ja suuria kauppakeskuksia.